

Galeries de Barcelona Inauguracions recents

Una mostra sobre Barcelona honra l'oblidat fotògraf Martí Gasull i Coral

Trobada gràfica d'artistes de Leipzig i Barcelona al Círculo del Arte

JUAN BUFILL
Barcelona

Martí Gasull i Coral (Barcelona, 1919-1994) pertany a aquesta nòmina encara no realitzada o inacabada de fotògrafs catalans reivindicables. És un autor l'obra del qual mereix una atenció més gran que la rebuda i un rescat també institucional, ja que fins ara no ha estat prou difosa. Fins i tot força especialistes en fotografia del seu propi país la desconeixen, i sense coneixement no hi pot haver reconeixement.

L'any 1988 la seva obra va ser objecte d'una bona exposició a la galeria Píscolabis, que va donar a conèixer alguns artistes que posteriorment han tingut trajectòries brillants (la pintora Jordina Orbañanos, per exemple). En aquella ocasió em va cridar

l'atenció la qualitat d'algunes de les seves fotografies, però des d'aleshores amb prou feines s'ha exposat la seva obra. La nova galeria El Quadern Robat presenta una selecció de 26 fotografies seves, totes en blanc i negre, preses a finals dels anys 40 i durant els anys 50 del segle XX, el període en què va realitzar la gran i millor part de la seva obra fotogràfica. El 1960 va abandonar la fotografia per motius familiars i un fill seu va prendre el relleu. Al món de l'art barceloní el nom de Martí Gasull és conegut també per la feina que l'homònim fill de Gasull i Coral ha fet fins fa poc en el seu estudi proper al Palau de la Música, ja que ha estat un dels millors fotògrafs d'obres d'art per a catàlegs i arxius d'institucions, artistes i galeries.

L'actual exposició es titula

Barcelona i la llum d'aquells anys i se centra en paisatges d'aquesta ciutat, amb o sense figures, encara que hi ha també algunes imatges de detalls, o fins i tot una brillant teranyina a contrallum no necessàriament barcelonina. Gasull i Coral solia buscar i trobar el contrallum, que modulava al seu gust en les positivacions, una fase de la creació fotogràfica en la qual destacava, com es pot apreciar en aquesta mostra de còpies d'autor i a més úniques. En els anys 50 molts fotògrafs recorrien a Gasull per als tiratges de les seves còpies.

La Barcelona que apareix en les seves imatges ja no existeix. A *Llum filtrada* veiem com la llum solar sembla esclatar en raigs, des de diferents centres, filtrada pel sostre voltat i les lluernes de l'estació de França, en un contrallum on la part fosca és un vagó de tren. És un exprés portuguès, tal com es pot llegir en aquestes robustes lletres en relleu. En una altra imatge la nit urbana apareix silenciosa, en forma de quietud de cotxes aparcats i d'absència: no hi ha figures humanes i si el record d'un moviment, uns traços

Llum filtrada, de Martí Gasull i Coral, de finals dels anys quaranta

de llums dibuixats per un cotxe que ha passat i ja no es veu. I de finals dels anys 40 és una instantània del Portal de la Pau, on es perfilen vianants que corren i la màquina d'un tren de vapor circulant per la ciutat, a l'aire lliure. *El Quadern Robat. Còrsega, 267. Fins a mitjans de setembre (agost tancat).*

Grafik Barcelona-Leipzig. És el ti-

tol de l'exposició d'obra gràfica original que presenta Círculo del Arte. La seva comissària és l'artista Maribel Mas. Ella ha estat el pont entre aquestes dues ciutats, que destaquen per la creació artística i per la importància de les seves indústries editorials, impremtes i arts gràfiques. Aquesta mostra ens dona a conèixer l'existència de la Leipziger Baumwollspinnerei, un nou centre de creació, producció i difusió que està funcionant en una antiga fabrica tèxtil de Leipzig, on treballen artistes de diferents estils i generacions, i tècnics i altres professionals relacionats amb les arts, principalment plàstiques.

En aquesta mostra les obres gràfiques realitzades a Leipzig dialoguen amb obres gravades en diferents tallers de Barcelona. Malgrat que l'escola de Leipzig és figurativa, aquí predomina l'abstracció. Destaquen algunes obres fetes i firmades per diversos artistes, resultat de *jam-sessions* gràfiques equivalents a les musicals: jazz gràfic. *Círculo del Arte. Princesa, 52. Fins al 31 d'agost (tancat del 10 al 23 d'agost).* ●